

KATEDRA ARCHEOLOGIE UHK
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Autor: **Tadeáš Červinka**

Titul: **Doklady zámkových mechanismů z doby laténské v Čechách a na Moravě**

Rok: **2016**

Počet stran (příloh): 60 (vlastní text, vč. komentovaného katalogu), 29 stran příloh, 3 strany bibliografie

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš Mangel, PhD.

Vyjádření:

Předmětem předložené práce se stalo studium dokladů zámkových mechanismů známých z období LT A–D z území Čech a Moravy, jejich formální vyhodnocení a následná interpretace. Práce se tak zabývá zejména nálezy klíčů a závlaček, dále ovšem též doklady zámkových kování a potenciálních závěsů dveří či jiných uzávěrů.

V úvodních kapitolách je čtenář nejprve ve stručnosti seznámen s časovým a geografickým záběrem práce. Následuje kapitola, v níž jsou obsaženy informace mapující vývoj poznání problematiky laténských zámků na našem území. Vzhledem k tomu, že uvedené téma nebylo v našich zemích dosud komplexně řešeno, reprezentuje již tato část originální přínos. Poněkud nadbytečně zde působí pouze odstavce pojednávající obecně o počátcích bádání na poli doby laténské, které nemají přímý vztah k diskutovanému tématu. Naproti tomu lze ocenit stručné a přehledné shrnutí problematiky zámkových komponent v evropském kontextu, v němž diplomant prokázal schopnost základní práce s cizojazyčnou literaturou. S tím úzce souvisí též podrobné obeznámení s dosud jedinou existující klasifikací zámkových mechanismů vycházející z laténského kontextu, kterou vypracoval G. Jacobi, a kterou diplomant v dalším textu rozvíjí.

V následující kapitole je představena metodika samotné práce. Autor se zde zabývá zejména popisem sběru a archivace dat. Rozsáhlejší prostor by si jistě zasloužil i popis metod užitých v samotné analýze, které jsou uvedeny pouze velice rámcově. Součástí této části textu je i kritika pramenů. Dozvídáme se zde, že autor pracuje výhradně s informacemi z literatury, což s sebou nese jistá úskalí zejména u starších nálezů a publikací. Autor zde na tyto problémy, související např. s absencí metrických údajů či údajů o nálezovém kontextu a okolnostech výstižně upozorňuje. Dalším problémem studia zámkových komponent je často velmi špatný stav jejich dochování, který znesnadňuje či přímo znemožňuje zodpovědnou klasifikaci.

Následuje komentovaný katalog obsahující více než 100 jednotlivých předmětů pocházejících z 21 poloh. Získaná data byla zároveň zanášena do databáze, která posloužila jako východisko pro samotné analýzy. Soupis lze pokládat za téměř vyčerpávající, je ovšem pravdou, že některé ojedinělé nálezy badatel ve své práci nezohledňuje (např. Drnovice, Moravské Knínice). Není zřejmé, zda jeho pozornosti unikly, či zda nebyly zahrnuty záměrně, např. z důvodu nízké přesvědčivosti. Do budoucna by proto bylo vhodné doplnit katalog o kapitolu, v níž budou stručně uvedeny též nálezy sporné či problematické, s nimiž není při dalším hodnocení počítáno.

Samotná analýza dokladů zámků se z obecného hlediska zaměřuje hned na několik aspektů. Zkoumáno je např. geografické rozložení nálezů, jejich nálezový kontext a

chronologie. Opomenuty nezůstaly ani jejich metrické, formální a materiálové vlastnosti. Dílčí kapitoly jsou pak věnovány přesnému vymezení a charakteristice jednotlivých základních nálezových kategorií, mezi nimiž autor samostatně sleduje různé typy klíčů, závlačky, kování zámků a závěsné mechanismy. Každá kategorie je následně rozčleněna do dalších typů a variant dle vlastního typologického třídění. Zda autor navazuje na členění Jacobiho, je ovšem nutno vyzdvihnout, že jej na základě českých a moravských nálezů dále samostatně rozpracovává. Pro další obdobně detailní práci se souborem by však bylo třeba alespoň některé předměty fyzicky revidovat, neboť publikovaná dokumentace se zdá být u části z nich zkreslující a nedostatečná. To se týká např. kategorie malých esovitých klíčů (A2d), vyčleněné pouze na základě 2 fotografických reprodukcí nálezů ze Stradonic, u nichž ovšem není zcela zřejmá orientace vůči fotografovi ani některé detaily. Navrženou typologii by také nebylo od věci doplnit přehledovou tabulkou se schématickým znázorněním typů a variant, která by výrazně usnadnila orientaci.

V závěru práce přistupuje autor k diskusi nad výsledky jednotlivých analýz, která ústí v jejich interpretaci. Autor se zde snaží problematiku zámků a jejich komponent řešit komplexně. Vedle hledání konkrétního využití jednotlivých typů klíčů pro zamykání dveří nebo skříněk jsou zde dotčeny též otázky jejich symbolického významu. O něco větší pozornost by snad mohla být věnována pouze jejich chronologickým aspektům ve vztahu k vývoji společnosti doby laténské.

V práci se občas vyskytnou drobné pravopisné chyby a formulační nepřesnosti. Obrazové přílohy jsou na přijatelné úrovni.

Celkově lze konstatovat, že se jedná o bakalářskou práci na poměrně vysoké úrovni. I přes drobné nedostatky student prokázal orientaci ve zvolené problematice, schopnosti práce s českou i cizojazyčnou literaturou i s archeologickými daty. Navrhuji proto předloženou práci hodnotit známkou B.

Datum: 4. 7. 2016

Mgr. Tomáš Mangel, PhD.